

WZROSTAJĄCE WZROŚCI

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę przez dni świąteczne — Nakładem i drukiem A. Prądzynski we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzynski we Wrześni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 386

Abonament: na pocztę: miesięcznie — 96 zł, kwartalnie 2,88 zł, w ekspedycji: miesięc. 90 gr, kwart. 2,70 zł — O ogłoszenia: za miejsce 1-lin. i milim. w wyś 10 groszy przyjmując administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru — Telef. № 389

№ 107

Września, sobota, dnia 18-go września 1926.

Rok VIII

Polska weszła do Rady Ligi Narodów na lat 3

Genewa, 16.9. Na dzisiejszym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów głosowano nad wyborem przedstawicieli poszczególnych państw do Rady Ligi.

W pierwszym głosowaniu brało udział 49 państw — absolutna większość 25 głosów. Wynik głosowania: Kolumbia otrzymała 46 głosów, Polska — 45, Chili — 43, Salvador — 42, Belgia — 41, Rumunia — 41, Holandia — 37, Chiny — 29, Czechosłowacja — 23, Persja — 20, Portugalja — 16, Finlandja — 14, Irlandja — 10, Urugwaj — 9, Kanada — 2, Estonia — 1.

— Danja — 3.
Po zakończeniu głosowania przewodniczący Zgromadzenia oświadczył, że pierwszych ośmiu państw wybrano do Rady Ligi Narodów.

Co do dziewiątego miejsca zarządzone ponowne głosowanie w wyniku którego Czechosłowacja otrzymała 27 głosów i tem samym wybrana została do Rady Ligi.

Polska weszła do Rady Ligi Narodów na lat 3 z prawem ponownej wybieralności.

„Półstałe“

Przewidywania stały się rzeczywistością, zapowiedź stała się faktem: Niemcy same tylko weszły do Rady Ligi w charakterze stałego członka, — kosztowne Brazylii, Hiszpanii i... Polski. Fakt ten, skądinąd bardzo smutny, a nawet groźny, ma jedną dobrą stronę, że rozwił w końcu nasze złudzenia, nie tylko co do Lornu, polityki niemieckiej w Genewie itd, ale i co do samej istoty Ligi Narodów.

Sytuacja, jaka obecnie zapanowała, wskazuje jasno na to, że dotychczasowe tradycje Ligi i raczej intencje jej twórców zostały bezwzględnie pogrzebane. Liga Narodów miała dżierzyć „widzieć” sprawiedliwość międzynarodową, nie czuć nad wielkim dziełem cyfacykacji świata i pojednania ludów, — że jest obecnie ośrodek zabiegów dyplomatycznych, areną walki i hazardu politycznego, gdzie ten zwycięża, kto jest bardziej chwałczy, chytry i perliński.

Każdy rozumie, że ponieśliśmy klęskę. Jakże są przyczyny tej klęski, — nie potrzebujemy o tem chyba mówić. Wazniejszem jest dla nas w tej chwili uprzytomnić sobie, jakie są rozmiary tej klęski i jakie będą jej konsekwencje.

Przyjmijmy za pewnik, że Polska otrzymała t. zw. miejsce „półstałe”. Co właściwie oznacza to magiczne usypiające słówko? Czy pojęcie to wprowadzone do słownika genewskiego, ma jakieś odrębne znaczenie w stosunku do tych, któremi operowano dotychczas? Nie, — t. zw. miejsce „półstałe” jest niczem więcej, jak zwykłym miejscem niestalem, nie dającym nam żadnych specjalnych prerogatyw. Wszak prawo do ponownej wybieralności ma każdy niestały członek Rady, a ponowny wybór uzależniony jest w obu wypadkach od większości dwóch trzecich głosów plenarnego zgromadzenia, które kandydujące państwo musi sobie zdobywać. Ponowna wybieralność jest zatem fikcją, jest konsalwacją, którą podkazywaliśmy, czemu w rodzaju bromu albo opium na wzbudzone nerwy. Przypomniało się tu gadka ukraińska, o tym synu, co mówił do ojca: „Abo ty tatko tyś u lis po wodu, a ja zostanę u domu, — abo ja zostanę u domu, a ty idź u lis po wodu.” Zdaże się, że jest tu pewna różnica, a w rzeczywistości wychodzi na jedno.

O piekarni mięsnej i sprzedaży mięsa przez miasto.

Wszyscy mi, którzy na utrzymanie bądź to rodzin, czy też choćby nas samych pracować musimy, znamy aż nadto dobrze, jakie trudności przedstawia wyżywienie i utrzymanie rodzin przy dzisiejszych warunkach pracy i płacy. Znamyśmy zatem rzeczy, że szczególnie robotnik, którego zarobki w jaskrawym do przedwojennych stały przeciwieństwem, nie może odpowiednio dać utrzymania licznej nieraz swojej rodzinie. Wychowani w nędzy i niedostatku, dugo borykał będzie się z temi trudnościami, szukając drogi wyjścia z tego położenia. Lecz gdy nędza i niedzielnia są stałe, natenczas odruchowo starać się poczyna o ulgę losu swego.

Wyluszczone powyżej sprawy składają się na motyw wniosku nagłego, który wniósł p. Marekni (Z.P.) i kol. na ręce Rady Miejskiej w Wąskowodach domagając się, aby Magistrat stanowczy przedsięwziął, celem dostarczenia tańszego chleba i mięsa. Kwestję tę zdaniem wnioskodawców rozwiązać może jedynie uruchomienie piekarni i sprzedaży mięsa przez miasto. Wniosek, który w dłuższym referacie uzasadnił radny p. Nowak, spotkał się z zyczliwością tak Magistratu jak i Rady Miejskiej.

Na trudność pewno napotkali jednak praktyczne wykonanie planu. Długo i obszernie rozpatrywano

Porzućmy więc owo „półstałe” i mówmy o zwykłym miejscu niestalem. Miejsce niestałe piasować można, jak wiemy, najwyżej przez lat trzy; po wygaśnięciu tego trzyletniego mandatu trzeba starać się o ponowny wybór. Aby uzyskać przedłużenie mandatu trzeba otrzymać, jak już mówiliśmy, dwietrzecie głosów ogólnego zgromadzenia członków Ligi. Jeżeli zatem zabraknie nam chociażby jednego głosu — wówczas przedpismy. Nie pomoga żadne prawa „ponownej wybieralności”, — decyzyje Zgromadzenia są nieodwołalne.

Widzimy więc, że po trzech latach, nawet w razie otrzymania niestalego miejsca w Radzie oczekuje nas ciężka walka, znacznie cięższa od dzisiejszej, bo wówczas będziemy już mieli do czynienia z Niemcami i blokiem niemieckim. Blok ten zarysowywał się już obecnie: obejmują on głównie mniejsze państwa, które zachowały neutralność podczas wojny światowej. Państwa te, bądź to rasowo spokrewnione z Niemcami (Szwecja, Norwegia), bądź też ekonomicznie od nich zależne (Holandia) dają się łatwo wciągnąć w orbitę zainteresowań niemieckich i nie mogą prowadzić własnej wielkiej polityki poparzą politykę Niemiec. Poza tem będziemy mieli jeszcze przeciwciełko sobie Anglię i jej liczne dominijs, pstronajką obecnie interesom niemieckim a może i inne państwa, do których nie mamy jeszcze na razie określonego stosunku.

Tak więc możliwość zaprzeczenia polskiej kandydatury przy ponownym wyborze jest miną. Nasz kraj może być wybrany później? Później Niemcy przypuszczają nieskieroვნую już atak do naszych granic zachodnich, — to jest jasne! Niestety podobne rozważania sytuacji nie zmienia i jej nie naprawia. Należy jednak oświadczyć sobie to wszystko, aby zmobilizować zaważsza inne środki obronne. A środki te da nam tylko wewnętrzny rozwój państwa doprowadzony do tego stopnia, aby dać światu do zrozumienia, że Polska jest zdrowym żyjącym organizmem, na którym bezkarnymi operacyi przeprowadzać nie można.

Niemcy zaczynają działać „pokojuowo“

Paryz, 15.9. Ostatni donosi z Genewy, iż minister spr. zag. Rzeszy Stresemann oświadczył dziennikarom angielskim, że naturalnem następstwem wejścia w życie traktatów lozańskich winno być przyznanie Niemcom mandatów kolonialnych, i zniesienie okupacji nadreńskiej (1).

Niemcy zapowiadają „Brang nach Osten“

Danziger Neueste Nachrichten zamieścił wiadomość, że pod tytułem „Kwestja polska w Lidze Narodów”, którego autorem jest jeden z najwybitniejszych i najbardziej wpływowych polityków niemieckich, baron Rheinbaben, posel do parlamentu Rzeszy, a zarazem członek delegacyi niemieckiej na obecnę zgromadzenie Ligi Narodów.

W wykładzie na komitee porozumienia z Polską, baron Rheinbaben podkreśla, że Niemcy już przy pierwszym swoim występie w Genewie, ujawniając w stosunku do Polski wolę porozumienia, muszą jednocześnie przestrzegać z godnością, a zarazem stanowczo, słusznych interesów Niemiec.

Jaki słabej intencyji Niemiec ma tu na myśli posel Rheinbaben wskazuje jego wyliczenie „krzywd, wyrządzonych Niemcom przez Polskę”, a mianowicie: wojna celna, odmówienie Niemcom prawa osiedlenia się w Polsce, likwidacja własności niemieckiej, odmowne stanowisko Polski wobec szwajcarskiego wyroku rozjemczego w sprawie górnoskalskiego zatargu szkolnego, odmówienie rokowań w sprawie odzisko-

sprawę ta na posiedzeniu Korporacyi miejskich w dniu 8. bm.

Nie będzie rzecz jasną, jeżeli powiemy, że wszyscy zebrani przyczynili do wniosku się odnośni, czego dowodem fakty, że każdy wysuwał projekty rozwiązania tego problemu.

Na drugiej stronie wniosku, który po stronie Magistratu, który nie pominął żadnych środków, aby dostosować ceny artykułów pierwszej potrzeby do zdolności płatniczej konsumenta. Odnośno się do poczucia obywatelskiego pp. reżników i piekarni, kontrowersji i kalkulowano danymi ośmi. Lecz jakos cię zaskakujące zwycięża humanitaryzm. Nie znalazł się nikt z tych panów, którzyby choć minimalnie czynił upusty przy sprzedaży. Konkurencja utrudniała organizacja, zreszającą w sobie wszystkich wytwórców wzgl. sprzedawców. Skutki tej poczynają okazać się mogą w bliskiej już przyszłości.

Wybrana komisja, bowiem Komisja pod przewodn. p. burmistrza, w skład której weszli przedstawiciele Magistratu i Rady Miejskiej, który zadaniem będzie zrealizować sprawę uruchomienia piekarni miejskiej oraz dostarczenie tańszego mięsa. Komisja ta wyposażona została w daleko idące kompetencje i fundusz dyspozycyjny w wys. 10 tys. zł.

Faktem niechaj nasuwa się zwisnawca lepszej doli. O pracach i planach tej Komisji starać się będąmi członkami naszych informować; znaczący będziejmy przagniemy, że odpowiedzialność za to, że

dowań, należnych Niemcom, polityka polonizacyjna itd.

Artykuł swój kończy posel Rheinbaben słowami: Przebrzmiały mowy powitalne, wygłoszone z okazji przyjęcia Niemiec do Rady Narodów. Wypowiedziałono mnóstwo pięknych słów o przyszłości Europy i zbawieniu ludzkości, ale — liczne przykłady z historii powojennej uczą nas, że inni, pomimo tych pięknych słów i zamiarów nie zapominają o trzechwysłomaganiach codziennej polityki. Jednym z najważniejszych zadań Niemiec w tej dziedzinie, jest pomimo trosk, pragnień i nadziei co do okupowanych obszarów na zachodzie, nie zapominać o przysługującej nam przyszłości dla Niemiec na Wschodzie i dać temu stanowczy wyraz także przy decyzjach i głosowaniach w kwestji polskiej”. Krótko, jasno i dobitnie.

- Kronika -

Września, dnia 17-go września 1926 r.

Kalendarz: wrzesień, kw. wrzesnia, jutro: Józefa z Kupert.

1. Płotnowo, kw. wrzesnia, jutro: Józefa z Kupert.

* Koncert smyczkowy orkiestry w niedzielę, dnia 19. bm. w sali p. Bartkowiaka orkiestra 68 p.p. pod batutą p. por. Szala. Początek o godz. 7.30 wieczor. Wstępne 1. - zł, dla uczni 50 gr.

* Naukę dla uczniów klasy kapekiewskiej Szkoły Dokształcającej przoności się z poniedziałku na piątek od godziny 4 — 8 Gawełek, rektor.

* O koncertach orkiestry Namyłowskiego pisze angił w gazecie odtępnij i „Eier“.

P. Namyłowski jest muzykiem do szpiku kości grzejące władającym batutą w dobywaniu elektrow. Wywołuje wrażenie takiej subtelności, godności i głębi uczucia, że mogły Mu pozazdrościć niejedni słynni kapelmistrz.

Folscy obywateli słusznie mogą być dumni, że goście tak dobrze przedstawili swoją ojczyznę, gdyż odnieśli prawdziwy tryumf artystyczny i przywieźli nam coś, co dalekimi od rzeczy jakie przywykliśmy słyszeć w zwykłym szablonowym programie orkiestrowym.

Dyrekcja Gimnazjum Państw. im. H. Sienkiewicza, podjęła do wiadomości interesujących czynników rodzicielskich uczniów zakładu, że uchwała Rady pedagogicznej zakładu postanowiła w obecnym roku szkolnym wprowadzić przymus mundurkowy w odniesieniu do uczniów kl. I-iej (pierwszej).

Wprowadzenie jednakowego mundurku ma duże znaczenie w odniesieniu do uczniów. Obecnie uczęszczając w mundurze bardziej odczuwa spoczywając na nim okł otoczenia, to też wpływa to nań na wzmoczenie poczucia godności osobistej i szkoły, nadto mundurka zaciera zewnętrzne różnice między dziećmi mniej lub więcej zamożnych rodziców.

Przymus mundurkowy wprowadzany będzie stopniowy klasami z roku na rok. Obecnie uczęszczający w innych klas, jakkolwiek przymus do nich się nie odnosi, mogą i winni przy zapotrzebowaniu nowego ubioru przekładać nad ubranie cywilne mundurki. Uczniowie klasy najniższej mogą obecnie ubrania swoje znieść w szkole i poza nią, o ile są najczystsze, a nie mają na rok. Obecnie uczęszczający ubrać w obow. mundurkę nast. fasonu:

Fason pół-włóty, plety gładkie, dwie kieszenie przecinane na bokach i jedna mała z lewej strony z góry; kolnierza leżące wykładane. Spodnie z mankietami na dwa guziki, opartym na lędkach, dwie kieszenie z tyłu i jedna kieszonka do zegarka. Powyższy fason ubrania obowiązywać będzie ucz-

zarząd miasta tak radykalnych się chwytają miśsi środki, spadnie wydatkami na tych, którzy okazali się nieustępliwymi i niewrażliwymi na skrajną nędzę najbardziej żyjących obywateli naszych. —

Może będzie suniętemi przemówi, może — (oby jak najwyżej) panowie reżników i piekarni, powiedzcie sobie, że żyć i zarabiać, żyć i zarabiać w znacznej mierze z krawicy tych najbardziej żyjących, którym dzisiaj przeciw trudno zarzucić, że zwyżka cen spowodowana jest podwyżką zarobków, lub — wzrostem dolara. I-ra.

W wyniku ostatniego zebrania Rady Miejskiej poprosił Magistrat o wyrażenie pp. mistrzów piekarskich i reżników z osobna. Konferencya z pp. piekarnikami wykazała wysoki poziom poczucia obywatelskiego pp. piekarni. Uzgodniono manowicie cenę pieczywa na pełnej wagi i funt chleba za 1 funt maki wedle gęstości zbóżowej poznańskiej. Wypadnie tuż dość znaczna zmiana. Panom mistrzom piekarskim należy się za ten czyn obywatelski pełne uznanie i poparcie.

Wobec nieprzejędnego stanowiska pp. reżników, którzy nawet na opust 5 procent na 100 kilo wprawizny i słonny zgodzić się nie chcieli, nie pozostanie Magistratowi nic innego, jak — całą energią wprowadzić w czyn projekt radykalnych lewicy i przełamać upór pp. reżników, zakładając przy reżni miejskiej ubió własny, lub zabezpieczyć sobie dostawę wprawizny po cenach normalnych.

